

PIŠE:

STELA JELINČIĆ
globus@eph.hr

SNIMIO:

BORIS ŠTAJDUHAR

U sebi imam neki unutarnji glas s kojim raspravljam kad mi urednik nije pri ruci. Za ovaj intervju nemaš povoda, govori mi unutarnji glas. A mora li intervju uopće imati povod, odbrusim mu. Nije da se samo događaji smatraju povodom. Baš želim intervju bez povoda. Onako pankerski, jer mi je fora da u Globusov mejnstrim uvedem opaku curicu, još i Japanku, i ne neku običnu, recimo amerofilku, nego Japanku kroatisticu, Zagrepčanku već deset godina, koja je pjevačica u pank-bendu, a usput poslovne ljude, kao žedne preko vode, prevodi s japanske obale na hrvatsku i obratno. Zar nije ravno čudu da se neka japanska adolescentica dotepe u neku marginalnu zemlju samo zato što je u jednom trenutku nekakvih jedanaest Cirinih loptača odigralo svjetski nogomet? Zamislite, taj Japan je toliko daleko da nam je do njega jednako išli mi istočnom ili zapadnom trasom, a najbliže bi bilo totalno ravno kroz središte zemlje. Već sama ideja da se dođe živjeti u Hrvatsku totalni je punk. Onda još, uz sav naš domaći kaos, Hrvatima nuditi pank s japanskim licem i, na kraju, dati intervju Globusu... Sve je to toliko šašavo da me brine hoće»

JAPANKA SA ZAGREBAČKOM ADRESOM

Pankerica iz Zemlje Izlazećeg Sunca

Ona je Japanka, studira kroatistiku, već deset godina živi u Zagrebu i pjeva u pank-bendu: pitali smo je koliko se njezina domovina razlikuje od Hrvatske, osjeća li se ovdje i danas strancem i zašto je zemlju visoke tehnologije poželjela zamijeniti brdovitim Balkanom

STRAST I KULTURA

Markirala sam iz škole svako popodne da bih pjevala na karaokama. To je u Japanu normalno: zbog karaoka se markira

»li to pank preživjeti. Pank se ne zalaže nizašto, ali je protiv svega. Njemu je samo do toga da uljuljkani svijet utvrđenih paradigmi neprestano bocka i uznemirava, da ga onespokojava. Zato i ja samo pankerski hoću da vam, bez povoda, predstavim žestoku, slatku Japanku, a ne zalažem se za generalno ukidanje povoda...

Japan na Zapadu. Na spomen Istoka prosječni Hrvat prvo vidi Srbiju. Ako se malo izdigne na prste, vidi Iran, a tek krajnjim naporom dobaci pogled do Kine. E, u Japanu on već vidi najbliži Zapad, ali s one strane. I ako pogledom onda putuje kroz taj Zapad, sve tu negdje do Slovenije, ako dakle dođe sebi iza leđa, prvo što od svoje Domovine k'o na dlanu vidi je baruština s dva imena koja se, kad je zovu Slovenci, odaziva na ime Piranski zaljev, i još u njoj vidi fanteke kako razigravaju svoje državno prvenstvo u piciginu. Zar to da bude profil, razglednica, utisak, da ne kažem vinjeta, Domovine kad se pogled na nju baca sa Zapada?

Sjedim u Pifu i čekam je. Kroatizirala se pa kasni. Nisam se uopće pripremila. Ali nema veze, ako ne budem imala što reći, podrignut ću se, jebiga. To je pankerski. I tako rasterećenju, misli mi odlutaju u Beograd od prije deset godina, kad tamo još nitko nije išao. Došle nas tri bajaderice pa kao purgerice završile na Radio Indeksu. Na pitanje slušatelja: "Kako je u Zagrebu?", odgovorila sam: "Mi dolazimo iz vaše budućnosti." A ova Japankica dolazi iz naše budućnosti. Kazuko Kono dolazi iz zemlje zalazećeg mjeseca gdje živi 130 milijuna ljudi, gdje ti wc-školjke same peru guzicu, gdje se karaoka-srednjoškolke karaju za Gucci-torbice, dolazi iz zemlje kojom se mi jadnici tješimo jer je, kao, nastanjena samo Borgovim radilicama, štreberima i manga-drkačima.

- Koji te vrug donio u Hrvatsku? Kako si uopće primijetila tako malu zemlju? Znam da Japanci ili Kinezi kažu: «Aha, vi živite tamo blizu Londona...» Eto, što su ti relacije. A meni je London toliko daleko da tamo nikad nisam bila.

- Kad sam prvi put vidjela Hrvate i čula hrvatski, bio mi je egzotičan taj njihov ponos što su Hrvati. Ali brzo sam shvatila i naličje nacionalizma. Takav pojam Domovine u Japanu je neupotrebljiv. Mi se volimo prilagoditi sredini u kojoj živimo, a ne nositi Domovinu sa sobom u džepu. Ne bih se družila ovdje s nekim samo zato jer je Japanac kao što takvo što suludo ne bih radila ni u Japanu.

A nama cijeli život prođe u obožavanju Domovine. Svi oko nas se osjećaju jadno koliko je nama ogromna domovinska svijest. Čak svako malo dvojimo bi li ili ne bi k sebi pripustili tu Europsku Uniju. Dodijaše već navaljivanjem i nagovaranjem. Sad su naši došli na ideju da se Domovina najviše

IZGUBLJENA U PRIJEVODU Dobro pričam hrvatski, ali još dan danas brkam orgazam i organizam, pupak i pimpek

Mi jedemo natenane i ne ustajemo od stola po pet sati. Dečko mi je rekao da su mu roditelji komentirali: "Ma, super ti je cura, samo predugo jede!"

RAZLIKE

voli kad je se troši pa je preporuka da djeca na ekskurzije ne idu više u inozemstvo nego da tune i medvjede troše u Domovini. Dakle, preporučuju da se u Dubrovnik odlete RyanAiomom, da platni promet obave preko, recimo, Raiffeisen banke, da jedu krumpir, mahune i kupus uvezen iz Mađarske, da piju Beck's, ali da ga kupe u Konzumu, da odsjednu u nekom omanjem hotelu u vlasništvu Talijana jer je jeftiniji. K tome da se još i družu samo međusobno jer incest je zabava za cijelu obitelj, da nam netko, nedajbože, ne kontaminira savršenost genske mape. Jer uz preporuku

s Kaptola - kondome ne koristiti - lako se zatrudni sa strancem. Tako se obožava Domovina... I tako sve do Kavasakija.

- Da li ti nas uopće doživljavaš?

- Doživljavam, naravno, ali i vi mene doživljavate. Viču za mnom: Ej, ti žuta... ovo, ono... Neko sam se vrijeme onda farbala u plavo i nosila velike naočale da se ne kuži. Kamuflaža... Ali sad me nije briga... Ima toga i u Japanu, ali manje se tako izjašnjavamo. Sramežljiv i diskretan smo narod. Recimo, kod nas je nezamislivo žicanje cigareta. A vi ste općenito jako okrenuti prema van, onako snobovski... To se vidi po svemu, po mobitelima, po odjeći, po automobilima... I opsjednuti ste alternativom u odijevanju. Tu strast za neobičnim dugo nisam razumjela. Ima toga i u Japanu, a prije desetak godina čudno odijevanje je bilo na vrhuncu, dečki su se jako šminkali, nosili suknje, anđelska krila, čupali obrve... Ovdje sam jednom svog dečka natjerala da obuče suknju. Čini se da sam pretjerala jer su vikali za njim "Peder jedan, šta radiš u suknji!" A još je bio sa žutom. I onda sam»

» to prestala prisiljavat. A ima kod nas i snobovštine, ali kako je vas manje, ovdje mi je to uočljivije... Kužiš, preglednije. Kad sam ja išla u srednju, baš je bila fora srednjoškolska prostitucija... Moje frendice su to radile. Naravno, prvi put im je bilo malo - hm, hm, hm... Poslije su se navikle. Standardna cijena je bila oko 1300 - 1400 kn. Puno je mojih cura to radilo. I koje imaju i koje nemaju love, bez razlike. Samo da si mogu priuštiti Vuittona, Gucci, Pradu. Zamisli snobizma, seks zbog torbice ili cipela. Evo još jedna razlika! Kad se Japanci vjenčaju, muškarac sav novac daje ženi. Ona brine o svim računima. Moj tata kad dobije plaću prvo je položi na mali kućni oltar kakav, u skladu sa šintoističkom tradicijom, ima svaka kuća u Japanu. Nešto mrmrlja, kao popriča malo s Bogom, i onda tu hrpu daje mami. Onda mu mama daje džeparac.

- I veliš, on to samo tako. Bez psovke?

- Mi nemamo psovke. Nekoga možeš uvrijediti jedino na račun mame. Najgore bi bilo da kažeš - tvoja mama ima veliki pupak. To je neka tradicionalna uvreda. Ne kužim zašto. Kako smo mi diskretni i sramežljivi, nitko ne psuje. A ovdje sam naučila psovati. I super mi je, jebiga.

- Odlično ti ide hrvatski.

- Ma, predugo ja to već studiram. Zarazila sam se cro-sindromom: vječni student, neznamštoćuneznamgdjeću... Prije sam htjela postati pijanistica, sad bih najradije karijeru s bendom. Kad sam ušla u bend obećali su mi da ćemo postati prave zvijezde, imati u bekstejdžu hrpu kokaina i kurve u kavezima. I sad samo čekam da se to ostvari... Bend je Welcoming Committee in Flames. Samo gitara, bubanj i glas. Nikad prije nisam pjevala u bendu, ali markirala sam iz škole svako popodne da bih pjevala na karaokama. To je u Japanu normalno. Zbog karaoka se markira. Kod nas se puno ide na karaoke. Ne pjeva se pred publikom, nego uzmeš sobu i s ekipom cugaš, pjevaš... možeš i jesti. Zabavno je, imaš perike, perje, sve za maskiranje. A u tim karaoka-boksovima srednjoškolci obavljaju i ono što ne mogu doma jer se živi u malim stanovima od 20 kvadrata u kojima su vrata papirnata.

- Čujem da jedete kukce?

- Ja sam ti vegetarijanka cijeli život. Jedem sve osim mesa - ali ribu da, čak i kukce... Kod nas je to uuuu, baš super.

- A koji kukci? Pauci? Gusjenice?

- Ne, ne, ne, nego oni koji ima točnu glavu i noge, i sve.

- Žohari?

- Žohara nisam probala, ali jedu i njega u nekim dijelovima Japana. Nego, mislim na one zelene kukce.

- Bogomoljke?

- Ne znam kako se kaže na hrvatskom... Inago je na Japanskom... Obožavam kukce.

KAMUFLAŽA

Za mnom ovdje viču: Ej, ti žuta...

Neko sam se vrijeme zato farbala u plavo i nosila velike naočale da se ne kuži...

Mi smo sramežljiv narod: kod nas je nezamislivo žicati cigarete, a rijetko se i psuje. Najgora je uvreda nekome reći da mu mama ima velik pupak **DISKRECIJA**

Kad ih jedeš, znaš da su to kukci, znaš šta jedeš... Jer kod nas rijetko vidiš cijelu životinju na tanjuru. Kod nas nema pečenka ili da se vrta na vatri. Sve je prerađeno, mljeveno, i ne znaš da je to životinja. Nisam znala da je meso životinja sve do svoje šeste godine, ali kad sam saznala, prestala sam jesti. Sad kad razmišljam o tome uopće mi se meso ne gadi, ništa, nek' kolju, nek' jedu... Pogotovo kad je već iskoljeno, već je mrtva životinja, mislim da je nepristojno odbiti, moraš je iskoristiti, jedan život je

već ubijen i ne možeš ga baciti negdje da trune. Tako da nisam nikakva aktivistica! Za ribu sam znala jer se jede u komadu. Vidiš da je to riba koja pliva u vodi. Inače, od hrvatskih jela obožavam sarmu. Ali vegetarijansku, sa sojom i orasima. Svaki Japanac će reći da obožava sarmu. Volim grah s repom, štrukle obožavam kad imaju puno umaka, onog vrhnja. Volim i prdet.

- Misliš, brudet?

- Da. To mi je zakon. A tek fiš-paprikaš! Volim sve varivo, poriluk, mahune, ali čujem da ljudi to ne vole baš...

- To ti je neka sirotinjska varijanta. Pa valjda zato...

- Ma, jebesh varijantu! Cijeli lonac bih pojela. Kad nečija mama to napravi... joj... jebote... Kako sam ovdje već deset godina bez obitelji, kad me neki dečko pozove da upoznam roditelje - meni je to ogromna čast, ja to obožavam, obožavam upoznavat roditelje i ići u nečiji dom i kad mama skuha tu domaću stvar. I svaki put kad

idem, tak, kod dečka... ne samo kod sadašnjeg... mislim, bila sam već sto puta kod raznih... Čim upoznam nekog ja odmah hoću upoznat roditelje... i da jedem tu domaću stvar... I jedem, ono, dva sata. Inače sporo jedem... Sporo, ali puno. Ustvari to je kulturološka razlika. Kod nas se večera jede, ono, stvarno dugo, ručak puno kraće, ali kad se jede, jede se pet sati. Onda ja žderem, žderem, žderem – i ti domaći, pristojni roditelji kažu: "Ma, samo ti jedi..." Onda, pitam sljedeći dan: "I što su rekli roditelji?" Odgovor bude: "Ma super ti je cura, samo stvarno predugo jede!" Ja ne mogu ostaviti hranu. To je zato jer sam odrasla u tradicionalnoj obitelji. Moj tata nikad nije dopustio da ostavim hranu. Kod nas moraš pojesti sve s tanjura. Sve do zadnjeg zrna riže. Pogotovo riže. Rižu ostaviti – to je svetogrđe. Svaki dan sam jela doma do zadnjeg zrna riže. Više je to baka prisiljavala jer tate nikad nije bilo doma. Ja i ovdje pokupim sve do kraja, pojedem sve ostavke i fino mi je,

Zarazila sam se cro-sindromom, predugo studiram, ne znam što ću, ne znam gdje ću: prije sam htjela biti pijanistica, sada bih radije imala bend

PRILAGODBA

a nečija mama zadovoljna pita: "Stvarno ti je bilo fino?" Odgovorim: "Ma je, jako." Samo se bediram kad sutra čujem komentare kako previše jedem. A meso nisam jela već dvadeset godina. Moj... (zastane)... moj orga... (zastane opet)... moj organizam to ne može prihvatiti. Inače, hvala što si mi rekla da super pričam hrvatski, ali još dandanas brkam ORGAZAM i ORGANIZAM. I brkam PUPAK i PIMPEK. Kad skužim da sam pogriješila, jebote koji bed... Kao kad sam jednom za vrijeme intimnih stvari,

kad moraš komentirati nešto, rekla: "Uuu, stvarno ti je pupak veliki", ili: "Imaš debeli pupak." A stvarno su slične te riječi. Imala sam bedastog dečka, bio je štreberčić i nakon seksa me pita: "Jesi ti svršila?" "Jesam", kažem. "Kaj nisi vidio kako sam imala dobar organizam?"

Vi Japanci kao da ste s drugog planeta. Opsjednuti ste robotikom... Osim tih robotskih wc-školjki izmislili ste nedavno i robo-manekenku. Navodno će hodati pistama, zna pozirati... A namjerno su je napravili da ne podsjeća previše na ženu, da ove ne bi bile ljubomorne...

- Pouzdano znam da normalnih wc-školjki uopće više nema. Osim što sam moraš istisnuti onu stvar van, sve drugo ti obavi školjka. A sad su takoreći robotizirali i pušenje. Tako da imaš kabine u koje se nasred ceste kao idiot zatvoriš... Veće je čudo vidjeti čovjeka da puši u toj školjci, nego vidjeti robotiziranu manekenku. A sad ti se i televizija kod nas gleda na mobitelu. Ono, hoćemo se družiti pa svi sjedimo u dnevnoj sobi, gledamo televiziju i netko tko hoće drugi program gleda na mobitelu. Svak tako bulji u svoj mobitel i baš se lije-po družimo... u tišini. I u vlakovima se isto bulji u mobitele. A prije su u vlakovima svi spavali, čak i stoječki... Ali kako prije zbog spavanja, tako sad zbog buljenja, nitko ni s kime u vlaku ne razgovara. Mrtva tišina. Znaš kakvi su Japanci, ne smiješ nikoga ometati. Imaju kod tog buljenja u mobitele slušalice... Da ne ometaju.

- A kako te školjke zapravo peru?

- E, baš mi je to zgodno bilo kad sam s prijateljem, koji je gej, prvi put bila kod mojih u Japanu. Bila je ta epizoda sa školjkom. Inače, odmah sam rekla svojim: "On je gej, nema frke da spavamo u istoj sobi, neće biti ništa što može imati posljedicu", a oni su rekli: "Onda okej..." Ali baka koja ima sedamdeset, ode u sobu i skloni sve stvari koje je za njega, našeg gosta, pripremila i vrati se s novim stvarima, sve roza: roza posteljina, roza ručnici, roza popluni... Dotad mu se ona obračala s KUN, kun je inače za dečke, kao mali gospodin... ali otad mu se obračala s CHAN, chan je za djevojčice. Drugi dan, dodemo u restoran, gej-prijatelj, roditelji i ja, njega potjera i on ode na WC. Sjedne na tu našu tehnološki super nabrijanu školjku, kraj nje konzola s komandama, a on ništa ne razumije... Stisne neki gumb da mu školjka opere guzu. Sva sreća pogodi i ona pere. Pomislio on: valjda to sranje, kad je već tako nabrijano, ima senzore pa će, kad on ustane sa školjke, ona prestat prat. Ali to krenulo špricat na sve strane. Pola sata je brisao kabinu i sušio veš. Užas! Užas! Užas! Bez prestanka je urlao po WC -u, vrištao u školjku: "Mama ti ima veliki pupak, mama ti ima veliki pupak..." I da bi ga školjka bolje razumjela, vikao je to i na japanskom, za svaki slučaj: "Omaeno kaačan debeso!"